

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԹՈՐԳՈՄ ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՀՕՐ ԱՅՑԸ ԱԹԼՆՔ

Ուրբաթ 15 Դեկտ. 1995 առաւօտեան ժամը 6.15ին Ամեն. Պատրիարք Հայրը ընկերակցութեամբ Տ. Գուսան Վրդ. Այնանեանի (որպէս գաւազանակիր) ուղեւորուեցաւ դէպի «Պէն Կուրիոն» օդակայանը: Դէպի օդակայան Սրբազան Պատրիարք Հօր կ'ընկերամար Ս. Աթոռոյ Աւագ Թարգման Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան:

Օդակայանի պատուոյ հիւրասրահին մէջ կարն ընդունելութենէ ետք, Պատրիարք Սրբազանը առաջնորդուեցաւ դէպի Օլիմպիկ էրուէյզ, որ ժամը 8.25ին թռիչք առաւ դէպի Աթէնք:

Երկու ժամ տեւող խաղաղ ու համգիստ ճամբորդութենէ մը յետոյ, Աթէնքի օդակայանին մէջ Պատրիարք Սրբազանը դիմաւորուեցաւ Երուսաղէմի Յոյն Օրթոտոքս Պատրիարքութեան ներկայացուցիչ, Մեթրոքոլիտ Իրինէոս Սգոբէլիթիս Արքեպիսկոպոսին, Ս. Աստուածածին Եկեղ. Հոգեւոր Հովիւ, Տ. Յակոբ Քինյ. Ռուստամեանի, Թեմական Խորհուրդի անդամներու, Արարատ Մշակութային Մարզական Միութեան վարչութեան եւ Տիկնանց Յանձնախումբի անդամներու կողմէ:

Օդակայանի պատուոյ հիւրասրահին մէջ Պատրիարք Սրբազանը կէս ժամ եւ աւելի հիւրասիրուեցաւ. ապա առաջնորդուեցաւ պանդոկ, ուր ընդունեց Յունահայոց գաղութի ներկայացուցիչները:

Ժամը 1ին Պատրիարք Սրբազանը կէսօրուայ ճաշի հիւրը եղաւ Մեթրոքոլիտ Իրինէոս Սրբազանին եւ Միջազգային ճամբորդական մեծ ընկերութեան մը նախագահ Պրն. Ճէյմզ Էգօնօմիտիսի, Աթէնքի արուարձաններէն գեղեցիկ ու պզտիկ կղզիի մը մէջ:

Ծաբաթ 16 Դեկտ. առտուն ժամը 8ին նախապէս եղած կարգադրութեան համաձայն Սրբազան Պատրիարքը ունեցաւ երկար բայց հանելի ճամբորդութիւն մը դէպի «Էլրիա» կղզին Աթէնքի հիւսիս արեւելեան կողմը, առաջնորդութեամբ ու ընկերակցութեամբ Սրբազան Իրինէոսի եւ Պրն. Էգօնօմիտիսի, եւ ընկերակցութեամբ Տ. Գուսան վարդապետին եւ «Նոր Աշխարհ» թերթի խմբագիր Պրն. Զաւէն Գրիգորեանի: Կղզին հարուստ է իր բնութեամբ, որուն մէջ առաջին հերթին աչքառու է ծառերու

նոյնութիւնը եղէգնածեւ, երկարածիգ եւ միածեւ, որոնք կը կազմեն երկար բայց անհամար ծառաստաններ:

Պատրիարք Սրբազանը ժամը 10ին այս կղզիին մէջ այցելեց հրաշագործ Ս. Յովհաննէս Օսիոս Ռուսական եկեղեցին Բրօգօրի գիւղին մէջ: Այս վկան 16րդ դարուն սրբացած է Օրթոտոքս եկեղեցիին կողմէ:

Կիրակի 17 Դեկտ., հանդիսաւոր Ս. Պատարագ Աթէնքի Փէրիսթերիի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ նախագահութեամբ Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր. պատարագեց եւ փարօգեց Հոգը. Տ. Գուսան Վրդ. Այնանեանը:

Նախքան փարօգը Պատրիարք Սրբազանը իր հայրական օրհնութիւնները ու սիրոյ ողջոյնի խօսքերը փոխանցեց ներկայ հաւատացեալ ժողովրդեան որոնք եկեղեցի փութացած էին սովորականէն կանուխ, յատկապէս ստանալու Սրբազան Պատրիարք Հօր օրհնութիւնները:

Սրբազան Պատրիարքը իր հայրական խօսքերուն մէջ փայլեցնեց ու խրախուսեց Յունահայ գաղութը որպէս զի ուխտի գան Երուսաղէմի Ս. Քաղաքը հաղորդուելու եւ ներշնչուելու Ս. Քաղաքի Քրիստոսակոյս վայրերէն եւ մանաւանդ նորոգելու իրենց քրիստոնէական հայու հաւատը:

Ծաբաթ մը առաջ եղած յայտարարութիւններու համաձայն, հայ հասարակութիւնը, պատարագէն յետոյ ժամը 11.30ին ներկայ գտնուեցաւ Ամմահն Կոմիտաս Վարդապետին ծննդեան 125 ամեակին նուիրուած տօնակատարութեան: Օրուան բանախօսն էր Կոմիտասագէտ Ամեն. Տ. Թորգոմ Արք. Մանուկեան, Պատրիարք Հայ Երուսաղէմի, որ Արարատ Մ. Մ. Միութեան կողմէ այս նպատակով կը հրաւիրուէր Աթէնք:

Հանդիսութեան սրահը արդէն նեղ կու գար: Ներկայ էին երկու հարիւրէ աւելի հանդիսականներ: Առաջին շարքի վրայ ներկայ էր Հայաստանի Հանրապետութեան լիազօր ներկայացուցիչ ու դեսպան Պրն. Արման Կիրակոսեանը իր փոխանորդով: Օրուան հանդիսավար Պրն. Զաւէն Գրիգորեան բացման խօսքով ներկայացուց Ամեն. Պատրիարք Սրբազանը:

Յունարեւոյ թարի գալստեան խօսքեր ըրաւ Պրն. Յակոբ Ֆէսնեան (փաստաբան): Երկու ժամ տեւող այս բանախօսութիւնը ընդունուեցաւ մեծ հիացումով, լուռ ու հանելի ունկնդրութեամբ:

Պատրիարք Հայրը Կոմիտաս վարդապետի երաժշտական-մասնագիտական ու խրթին հարցերը ներկաներուն բացատրեց ամենապարզ հասկնալի լեզուով մը որը դժուար է գտնել առհասարակ բանախօսներու մօտ:

Պատրիարք Հայրը Կոմիտաս վարդապետին գործերը բաժնած էր տասներկու մասերու, որոնք կը ներկայացնեն

- 1- Կրօնական երգեր
- 2- Մանկական երգեր
- 3- Բնութեան երգեր
- 4- Հայրենասիրական երգեր
- 5- Հերոսական երգեր
- 6- Երգիծական երգեր
- 7- Պարեր
- 8- Հարսանեկան երգեր
- 9- Սիրոյ երգեր
- 10- Պանդուխտի երգեր
- 11- Թատերական երգեր
- 12- Աշխատանքի երգեր

Սրբազան Հօր բանախօսութենէն յետոյ յայտագրին մէջ մաս առին կարգ մը արուեստագէտներ: Պրն. Հերման Մէնէնտեան ասմունքեց «Անլոնի Զանգակատունէն» հատուած մը:

Իսկ Կոմիտասեան նուագներով դաշնամուրի վրայ ներկայացաւ Էտիքա Թադէոսեան, Թաւ Զուքակի ընկերակցութեամբ Ճուրիա Լազարեանի, որոնք միասին նուագակցութեամբ ներկայացուցին փունջ մը Կոմիտասէն:

Փակման խօսքով, մտաւորական եւ խմբագիր Պրն. Զաւէն Գրիգորեան Պատրիարք Սրբազան Հօր յայտնելէ յետոյ իր եւ Արարատ Մ.Մ.Միութեան երախտագիտութիւնները աւելցուց:

«Սրբազան Պատրիարք Հայր, Յունահայ մեր գաղութը, երախտապարտ է ձեզի, այս շնորհաբեր այցելութեան համար. հաւատացէ՛ք որ մեր գաղութը մի քանի ամիսներ պիտի ապրի Կոմիտասի շունչով ու ոգիով եւ այս միմիայն շնորհիւ ձեր այս հիանալի ու բացառիկ բանախօսութեան շունչին»:

Ժամը 2ին նոյն պանդոկին մէջ, ճաշկերոյթին ներկայ եղան կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ, արուեստագէտներ ու մտաւորականութիւն: Հիւրասիրութեան ընթացքին կարգ մը ազգայիններ խօսք առին, յատկապէս Պրն. Սիսակ Քաջիկեանը, որ շնորհաւորեց Սրբազան

Հօր ներկայութիւնը ու մաղթանքներ ըրաւ երկար տարիներ ծառայելու տառապալկած հայ ժողովուրդին, որ մեռնիլ չուզեր, աշխարհ չորս ծագերուն սփռուած:

Փակման աղօթքէն եւ «Հայր Մեր»ի խմբական երգեցողութենէն առաջ, Սրբազան Պատրիարքը կրկին անգամ միօրեանց ներկաները իր հայրական օրհնութիւններով, քաջալերելով զանոնք ամուր պահելու իրենց հայկական սրբութիւններն ու աւանդութիւնները. որովհետեւ ատոնք են որ մեզ պիտի ներշնչեն ու ջերմացնեն Յունաստանի այս օտար քայքայ հիւրընկալ ափերուն:

Իրիկուան ժամը 9ին Պատրիարք Սրբազանը Հիւրասիրուեցաւ Պրն. Տիգրան եւ Սոնիկ Քաջիկեաններու բնակարանը, ուր ներկայ էին նաեւ գաղութէն կարգ մը ազգայիններ:

Այցելութիւն Աթէնքի Քաղաքապետ Պրն. Տ. Ավրամփուլոսի

Բշ. 18 Դեկտ. ժամը 10.30ին Պատրիարք Սրբազանը ընկերակցութեամբ գաւազանակիր Գուսան Վրդ. Ալեանեանի, Երուսաղէմի Յունաց Պատրիարքութեան ներկայացուցիչ սրբազանի, Հայաստանի Հանրապետութեան Յունաստանի մօտ դեսպանատան Ա. Բարսեղար Պրն. Աշոտ Յովակիմեանի, Տէր եւ Տիկ. Զաւէն Գրիգորեաններու եւ Պրն. Էգնոմիտիսի, պաշտօնական այցելութեամբ ընդունուեցաւ Աթէնքի քաղաքապետ Պրն. Տիմիթրի Ավրամփուլոսի կողմէ:

Կէս ժամ տեւող այս հանդիպումը անցաւ ջերմ ու մտերմիկ մթնոլորտի մէջ: Տեղեկութիւններ փոխանակուեցան Աթէնքի մայրաքաղաքի ինչպէս նաեւ Երուսաղէմի Ս. Քաղաքի հայութեան մասին:

Հանդիպումի աւարտին քաղաքապետը Աթէնքի յուշամետալը եւ դրօշակը նուիրեց Սրբազան Պատրիարք Հօր:

Այցելութիւն Համայն Յունաստանի Քահանայապետ Ամեն. Սերաֆիմ Արք.ին

Ժամը 11.30ին Սրբազան Պատրիարքը այցելեց Մեթրոպոլիտ եւ համայն Յունաստանի քահանայապետ Սերաֆիմ Արքեպիսկոպոսին:

Ներայրական այցելութիւն մըն էր որ կը կատարուէր. ոգնորիչ ու էգիւմէնիզ մթնոլորտի մէջ հետաքրքրական եւ օգտակար հանդիպում մըն էր երկու պետերու միջեւ. ուր խօսուեցան Քրիստոսի եկեղեցին զօրացնող եւ մտահոգող հարցերը: Սրբազան Քահանայապետը հակառակ իր փիզիքայէտ տկար վնակին սիրով ընդունեց

Պատրիարք Սրբազան Հօր: Կէս ժամ տեւող հիւրասիրութենէն յետոյ Սրբազան Պատրիարքը եղբայրական ողջագոտրումով հրաժեշտ առաւ Սերափիմ Արք.էն:

Այցելութիւն Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատան Աթէնքի մէջ

Նոյն օրը ժամը 12ին Սրբազան Պատրիարքը այցելեց Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատունը Աթէնքի մէջ:

Լիազօր դեսպան Պրն. Արման Կիրակոսեան նոյն օրը գործով կը մեկնէր Հայաստան: Դեսպանատան Ա. Քարտուղար Պրն. Աշոտ Յովակիմեան սիրով ու ջերմ մթնոլորտի մը մէջ ընդունեց Պատրիարք Հօր այս օրհանրեր այցելութիւնը:

Պրն. Քարտուղարը ընդհանուր տեղեկութիւններ փոխանցեց Սրբազան Պատրիարք Հօր դեսպանատան գործունէութեան մասին:

Պատրիարք Հայրը նախքան իր հրաժեշտ առնելը օրհնեց այս ազգային տունը իր ներկայացուցիչներով, եւ յաջողութիւն մաղթեց իրենց ազգանուէր առաքելութեան մէջ:

Այցելութիւն Հ. Բ. Ը. Միութեան Արքաֆի Գալիաֆեան վարժարան

Նոյն օրը ժամը 1ին Պատրիարք Սրբազանը իր ընկերակիցներով այցելեց Բարեգործական Ընդհ. Միութեան Արքաֆի Գալիաֆեան վարժարանը առաջնորդութեամբ վարժարանի տնօրէն Պրն. Ջաւէն Գրիգորեանի: Աշակերտները ծափողջոյններով դիմաւորեցին Պատրիարք Հայրը, եւ իրեն ընկերացողները:

Աշակերտներուն յանգստաստից արտասանութիւնները եւ երգերը մեծ ոգեւորութիւն ստեղծեցին բոլորին մօտ:

Պատրիարք Հայրը օրհնեց Պահպանիչով այս կրթական օճախը իր բոլոր սպասաւորներով, աշակերտութիւն, ուսուցչական կազմ եւ բոլոր անունք որոնք կանգուն կը պահեն այս հայկական կրթարանը:

Երեկոյեան դէմ Պատրիարք Սրբազանը առաջնորդութեամբ Մեթրոքոլիտ Իրինէոս Արք.ին այցելեց Քոր Տառ Բէնտլիս (որ կը նշանակէ սիրամարգ) մայրապետանոցը: Այս մայրապետանոցը բոլորովին մոռ հաստատուած վանք է: Վանքը իր մօր յարակից բնակարանային շէնքերով եւ Յրդ դարէն մնացած գեղեցիկ եկեղեցիով կը գործէ կանոնաւոր կերպով:

Վանքին մէջ կ'ապրին 23 մայրապետներ որոնք յատուկ կարգադրութեամբ կ'ընդունուին վանքին իշխանութեան կողմէ:

Այս մայրապետանոցէն ներս ամենօրեայ պաշտամունքներու առընդեր իւրաքանչիւր մայրապետ կ'ընտրէ իր ժամանցի գրադումը ազատ կերպով եւ ըստ կարողութեան, նկարչութեան, ասեղնագործութեան եւ պարտիզամշակութային մարզերուն մէջ:

Պատրիարք Սրբազանը մէկ ժամ եւ անկի հիւրասիրուեցաւ վանքին մէջ ու մանրամասն տեղեկացաւ այս հիւանալի վանքին գրեթէ բոլոր մասերուն:

Մեկնումի պահուն, Պատրիարք Սրբազանը գիշերը 7ին զանգակներու անտաքեր զօղանջներու եւ մայրապետներու երգեցիկ քափօրին ընդմէջէն ուղեւորուեցաւ դէպի իր իմքնաշարժը, մինչ թեթեւ անձրեւն ալ կը մաղուէր:

Գշ. 19 Դեկտ. առտու ժամը 11ին պանդոկ այցելեց Գերշ. Տ. Սահակ Արք. Այվազեան, իրրեւ 1955 թուականէն Անթիլիասի մէջ իրարու ծանօթացած բարեկամներ: Սահակ Սրբազանը մասնակցած էր մէջ յանուն Յունահայ թեմի:

Պատրիարք Սրբազանը մեծ հաճոյքով Գերշ. Սրբազանին հետ խօսակցութիւն ունեցաւ Հայ Երաժշտութեան մասին, եւ գոհունակութեամբ ընդունեց Սրբազանին հեղինակած դաշնամուրի հրատարակուած հատորներէն:

Ժամը 12ին, Պատրիարք Սրբազանը ընկերակցութեամբ Իրէնիոս Սրբազանին, այցելեց Աթէնքի Բլագա քաղաքացի ոչ շատ հեռու Ագրոքոլիսէն, եւ եղաւ Երուսաղէմի Յունաց Պատրիարքարանի Առաջնորդարանի Եկեղեցիին մէջ Էրէթթէն անուն (առասպելական Յոյն քագաւորի անուն) փողոցին վրայ:

Այս եկեղեցին նուիրուած է «Անարյիթի» Սուրբերու յիշատակին. մեր օրացոյցին մէջ եւս յիշատակելի սուրբերէն են. «Անարծաթ Բժշկացն» Կոզմայի եւ Դամիանոսի. եկեղեցին շինուած է 12րդ դարուն:

Նոյն օրը երեկոյեան ժամը 5ին Սրբազան Պատրիարքը իր պանդոկէն առաջնորդուեցաւ օղակայան ընկերակցութեամբ Իրինէոս Սրբազանին, Պրն. Ջաւէն Գրիգորեանի եւ տեղւոյն Հոգեւոր Հովիւ Տ. Յակոբ Քիմյ. Ռուստամեանին:

Պատրիարք Սրբազանը օղակայանին պատուոյ հիւրանքներէն մէջ կէս ժամ հիւրասիրուելէ յետոյ, Olympic Airways-ով, 18.20ին, Թրիֆ առաւ դէպի «Թէլ-Ավիվ»:

Երկու ժամ տեւող խաղաղ ճամբորդութենէ յետոյ, Պատրիարք Սրբազանը «Ben Gurion» օղակայանին մէջ դիմաւորուեցաւ Գերշ. Տ. Սեւան Նպս. Դարիպեանի եւ Կրօնից Նախարարութեան Քրիստոնէական բաժնի ընդ. քարտուղար Տիկ. Յուդիթի կողմէ:

ԳՈՒՍԱՆ ՎՐԻ. ԱՆՃԱՆՆԱՆ